

Sygn. akt II AKa 221/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Krzysztof Noskowicz (spr.)

Sędziowie: SSA Andrzej Czarnota

SSA Alina Miłosz-Kloczkowska

Protokolant: st. sekr. sądowy Aleksandra Konkol

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. M. S.

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2019 r.

sprawy

P. S., s. T., ur. (...) w G.

oskarżonego z art. 258 § 1 k.k.; art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zw. z art. 14 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zb. z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.; art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt. 2 i 5 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.

E. S., s. Z., ur. (...) w Z. (Macedonia Północna)

oskarżonego z art. 258 § 1 k.k.; art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.; art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt. 5 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.

Z. J., s. A., ur. (...) w K. (1) (Macedonia Północna)

oskarżonego z art. 258 § 1 k.k.; art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.; art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt. 5 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.

S. N., s. M., ur. (...) w K. (2) (Macedonia Północna)

oskarżonego z art. 258 § 1 k.k.; art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 marca 2001 r.

o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.; art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt. 5 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.

S. S., s. P., ur. (...) w K. (1) (Macedonia Północna)

oskarżonego z art. 258 § 1 k.k.; art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 marca 2001 r.

o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.; art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt. 5 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.

na skutek apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 28 grudnia 2017 r., sygn. akt **XIV K 146/17**

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) w stosunku do oskarżonego P. S.:

- na podstawie art. 2 § 2 k.k.s. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s. oraz art. 69 § 1 i § 2 k.k.

w zw. z art. 4 § 1 k.k. i art. 41a § 1 i § 2 k.k.s. karę pozbawienia wolności orzeczoną w punkcie III warunkowo zawiesza na okres próby wynoszący 5 (pięć) lat,

- na mocy art. 69 § 1 i § 2 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego w punkcie V kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres próby wynoszący 5 (pięć) lat,

- na podstawie art. 2 § 2 k.k.s. w zw. z art. 41a § 2 k.k.s. w zw. z art. 8 § 2 k.k.s. oddaje oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora,

- uchyla punkt VII,

- na mocy art. 2 § 2 k.k.s. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s. oraz art. 63 § 1 k.k. w zw. z art.

4 § 1 k.k. zalicza oskarżonemu na poczet kary grzywny orzeczonej w punkcie III okres tymczasowego aresztowania od dnia 9 września 2014 r. do dnia 23 grudnia 2014 r. i uznaje ją za wykonaną co do 212 stawek dziennych (106 dni = 212 stawek dziennych),

b) w stosunku do oskarżonych Z. J., S. N., E. S. i S. S.:

- w punkcie X okres próby wobec każdego z nich skraca do 3 (trzech) lat,

- w punkcie XIII okres próby wobec każdego z nich skraca do 3 (trzech) lat,

- uchyla punkt XV,

- w punkcie XVI zalicza każdemu z nich na poczet orzeczonej kary grzywny okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 9 września 2014 r. do dnia 8 października 2014 r. (30 dni = 60 stawek dziennych) i uznaje wobec każdego z nich orzeczoną karę grzywny za wykonaną w całości,

2. utrzymuje w mocy w pozostałej części zaskarżony wyrok,

3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. B. L., adw. A. Z., adw. J. W. i adw. K. B. – Kancelarie Adwokackie w G. oraz adw. M. J. – Kancelaria Adwokacka w G. (1) kwotę po 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych brutto

tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonym odpowiednio: E. S., Z. J., S. S. i S. N. z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

4. zwalnia oskarżonych P. S., Z. J., S. N., E. S. i S. S. od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, a wydatkami tego postępowania obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

1. **P. S.** został oskarżony o to, że:

I. w nieustalonym czasie, w okresie od marca 2014 r. do dnia 9 września 2014 r. w G. (2), działając wspólnie i w porozumieniu z K. K. oraz obywatelami Macedonii Z. J., S. N., E. S., S. S. i innymi nieustalonymi osobami, co do których materiały wyłączono do odrębnego prowadzenia, brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw i przestępstw skarbowych polegających na wytwarzaniu znacznych ilości wyrobów tytoniowych bez wymaganego wpisu do rejestru producentów wyrobów tytoniowych, wprowadzaniu nielegalnie wytworzonych wyrobów do obrotu gospodarczego, uchylaniu się od obowiązków podatkowych przez ukrywanie podstawy i przedmiotu opodatkowania oraz dokonaniu uszczuplenia należności Skarbu Państwa z tytułu nieuiszczonych podatków,

to jest o czyn z art. 258 § 1 k.k.

II. w nieustalonym czasie, w okresie od marca 2014 r. do dnia 9 września 2014 r. w G. (2), działając wspólnie i w porozumieniu z K. K. oraz obywatelami Macedonii Z. J., S. N., E. S., S. S. i innymi nieustalonymi osobami, co do których materiały wyłączono do odrębnego prowadzenia,

w ramach zorganizowanej grupy przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw i przestępstw skarbowych, bez wymaganego wpisu do rejestru producentów wyrobów tytoniowych, uczestniczył w wytwarzaniu wyrobów tytoniowych znacznej wartości, to jest nie mniej niż 2.200.000 sztuk papierosów o wartości rynkowej 1.303.500 złotych, usiłując wytworzyć z posiadanego tytoniu w ilości nie mniejszej niż 2.988 kg o wartości rynkowej 1.770.360 zł kolejne partie papierosów znacznej wartości, czyniąc z popełniania przestępstwa stałe źródło dochodu, przy czym zawartość substancji szkodliwych w wyprodukowanych papierosach przekraczała dopuszczalne normy,

to jest o czyn z art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zw. z art. 14 ustawy

z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zb. z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 1995 r.

o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;

III. w nieustalonym czasie, w okresie od marca 2014 r. do dnia 9 września 2014 r. w G. (2), działając wspólnie i w porozumieniu z K. K. oraz obywatelami Macedonii Z. J., S. N., E. S., S. S. i innymi nieustalonymi osobami, co do których materiały wyłączono do odrębnego prowadzenia,

w ramach zorganizowanej grupy przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw i przestępstw skarbowych, w krótkich odstępach czasu,

w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, czyniąc sobie z popełniania przestępstw stałe źródło dochodu, wbrew przepisom o podatku akcyzowym, uczestniczył w wytwarzaniu wyrobów tytoniowych znacznej wartości, które następnie przechowywał i przygotowywał do zbycia, w postaci papierosów w ilości nie mniejszej niż 2.200.000 sztuk

o wartości rynkowej 1.303.500 zł oraz tytoniu w ilości nie mniejszej niż 2.988 kg o wartości rynkowej 1.770.360 zł, działając w celu udzielenia pomocy nieustalonym osobom we wprowadzaniu nielegalnie wytworzonych wyrobów

tytoniowych do obrotu gospodarczego i nieujawnieniu właściwemu organowi przedmiotu opodatkowania, narażając w ten sposób Skarb Państwa na uszczuplenie podatku akcyzowego w łącznej kwocie 3.773.524 zł,

to jest o czyn z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt. 2 i 5 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.

oraz **2. E. S.**, **3. Z. J.**, **4. S. N.**

i **5. S. S.** zostali oskarżeni o to, że:

VII. w nieustalonym czasie, jednak nie później niż do dnia 9 września 2014 r. w G. (2), działając wspólnie i w porozumieniu z P. S., K. K. i innymi nieustalonymi osobami, co do których wyłączono materiały do odrębnego prowadzenia, brali udział w zorganizowanej grupie przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw i przestępstw skarbowych polegających na wytwarzaniu znacznych ilości wyrobów tytoniowych bez wymaganego wpisu do rejestru producentów wyrobów tytoniowych, wprowadzaniu nielegalnie wytworzonych wyrobów tytoniowych do obrotu gospodarczego, uchylaniu się od obowiązków podatkowych poprzez ukrywanie podstawy i przedmiotu opodatkowania oraz dokonaniu uszczuplenia należności Skarbu Państwa z tytułu nieuiszczonych podatków,

to jest o czyn z art. 258 § 1 k.k.

VIII. w nieustalonym czasie, jednak nie później niż do dnia 9 września 2014 r. w G. (2), działając wspólnie i w porozumieniu z P. S., K. K. i innymi nieustalonymi osobami, co do których wyłączono materiały do odrębnego prowadzenia, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw i przestępstw skarbowych, bez wymaganego wpisu do rejestru producentów wyrobów tytoniowych, uczestniczyli w wytwarzaniu wyrobów tytoniowych znacznej wartości, to jest nie mniej niż 2.200.000 sztuk papierosów o wartości rynkowej 1.303.500 zł, usiłując ponadto wytworzyć z posiadanego tytoniu w ilości nie mniejszej niż 2.988 kg o wartości rynkowej 1.770.360 zł kolejne partie papierosów znacznej wartości,

to jest o czyn z art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 marca 2001 r.

o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zb.

z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 marca 2001 r.

o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zw.

z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

IX. w nieustalonym czasie, jednak nie później niż do dnia 9 września 2014 r. w G. (2), działając wspólnie i w porozumieniu z P. S., K. K. i innymi nieustalonymi osobami, co do których wyłączono materiały do odrębnego prowadzenia, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw i przestępstw skarbowych, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wbrew przepisom ustawy

o podatku akcyzowym, uczestniczyli w wytwarzaniu wyrobów tytoniowych znacznej wartości, które następnie przechowywali i przygotowywali do zbycia w postaci papierosów w ilości nie mniejszej niż 2.200.000 sztuk o wartości rynkowej 1.303.500 zł oraz tytoniu w ilości nie mniejszej niż 2.988 kg

o wartości rynkowej 1.770.360 zł, działając w celu udzielenia pomocy nieustalonym osobom we wprowadzaniu nielegalnie wytworzonych wyrobów tytoniowych do obrotu gospodarczego i nieujawnieniu właściwemu organowi przedmiotu opodatkowania, narażając w ten sposób Skarb Państwa na uszczuplenie podatku akcyzowego w łącznej kwocie 3.773.524 zł,

to jest o czyn z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 5 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.

Sąd Okręgowy w Gdańsku wyrokiem z dnia 28 grudnia 2017 r.

w sprawie **XIV K 146/17** orzekł następująco:

- oskarżonego **P. S.** w granicach zarzutu opisanego w punkcie I aktu oskarżenia uznał za winnego tego, że w okresie od stycznia 2014 r. do dnia 9 września 2014 r. w G. (2), działając wspólnie i w porozumieniu

z ustalonymi osobami, w tym z obywatelami Macedonii Z. J., S. N., E. S., S. S. oraz innymi nieustalonymi osobami, brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw i przestępstw skarbowych polegających na wytwarzaniu znacznych ilości wyrobów tytoniowych bez wymaganego wpisu do rejestru producentów wyrobów tytoniowych, wprowadzaniu nielegalnie wytworzonych wyrobów do obrotu gospodarczego, uchylaniu się od obowiązków podatkowych przez ukrywanie podstawy i przedmiotu opodatkowania oraz dokonaniu uszczuplenia należności Skarbu Państwa z tytułu nieuiszczonych podatków, to jest popełnienia występku, który, przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. zakwalifikował z art. 258 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r., skazał go na mocy tego przepisu i za to, na podstawie art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 258 § 1 k.k. – w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r. wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności (pkt I);

- oskarżonego **P. S.** w granicach zarzutu opisanego

w punkcie II aktu oskarżenia uznał za winnego tego, że w okresie od nieustalonego dnia stycznia 2014 r. do 9 września 2014 r., w G. (2), działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi osobami, w tym z obywatelami Macedonii Z. J., S. N., E. S., S. S. oraz innymi nieustalonymi osobami, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw i przestępstw skarbowych, czyniąc sobie z popełnienia przestępstwa stałe źródło dochodów, uczestniczył w wytworzeniu wyrobów tytoniowych znacznej wartości bez wymaganego wpisu do rejestru producentów wyrobów tytoniowych w ilości nie mniejszej niż 2.200.000 sztuk papierosów o wartości rynkowej 1.303.478 złotych oraz usiłowaniu wytworzenia z posiadanego tytoniu w ilości nie mniejszej niż 2.988 kg o wartości rynkowej 1.770.360,12 zł kolejnej partii papierosów znacznej wartości, to jest popełnienia występku, który, przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. zakwalifikował z art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia

2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia

2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zw. z art. 14 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zw. z art. 11 § 2 k.k.

w zw. z art. 65 § 1 k.k. – w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r., skazał go na mocy tych przepisów i za to, przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., art. 11 § 3 k.k., art. 14 § 1 k.k. i art. 65 § 1 k.k., na mocy art. 14 ustawy z dnia

2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r. wymierzył mu karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności (pkt II);

I. oskarżonego P. S. w granicach zarzutu opisanego

w punkcie III aktu oskarżenia uznał za winnego tego, że w nieustalonym czasie w okresie od nieustalonego dnia marca 2014 r. do 9 września 2014 r.,

w G. (2), działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi osobami, w tym z obywatelami Macedonii Z. J., S. N., E. S., S. S. oraz innymi nieustalonymi osobami, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw

i przestępstw skarbowych, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, czyniąc sobie

z popełnienia przestępstw stałe źródło dochodu, wbrew przepisom o podatku akcyzowym, uczestniczył w posiadaniu i wytwarzaniu wyrobów akcyzowych

w postaci wyrobów tytoniowych znacznej wartości, które następnie przechowywał i przygotowywał do zbycia, w postaci papierosów w ilości nie mniejszej niż 2.200.000 sztuk o wartości rynkowej 1.303.478 zł oraz tytoniu

w ilości nie mniejszej niż 2.988 kg o wartości rynkowej 1.770.360,12 zł, działając w celu wprowadzania nielegalnie wytworzonych wyrobów tytoniowych do obrotu gospodarczego i tym samym jako podatnik uchylał się od opodatkowania, nie ujawniając właściwemu organowi przedmiotu i podstawy opodatkowania, nie dokonując obowiązku zgłoszenia rejestracyjnego i nie składając deklaracji podatkowych, narażając w ten sposób Skarb Państwa na uszczuplenie podatku akcyzowego w łącznej kwocie 3.773.507 zł, to jest występku skarbowego, który, przy zastosowaniu art. 2 § 2 k.k.s. zakwalifikował z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt. 2 i 5 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r., skazał go na mocy tych przepisów i za to, na mocy art. 2 § 2 k.k.s. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt. 2 i 5 k.k.s. i art. 38 § 2 k.k.s. oraz art. 23 § 1 i 3 k.k.s. w brzmieniu

obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r. wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności i grzywnę w rozmiarze 300 stawek dziennych, po 100 złotych każda stawka (pkt III);

- na podstawie art. 2 § 2 k.k.s. w zw. z art. 8 § 1 i § 2 k.k.s. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r., ustalając, że czyny przypisane oskarżonemu **P. S.** w punktach II i III stanowią jeden czyn wyczerpujący zarazem znamiona przestępstwa i przestępstwa skarbowego orzekł, iż wykonaniu podlegają kary pozbawienia wolności, orzeczone wobec oskarżonego w punktach I i II (pkt IV);

- na mocy art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r. połączył orzeczone wobec oskarżonego **P. S.** w punktach I i II wyroku kary pozbawienia wolności i wymierzył w to miejsce karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt V);

- na mocy art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 45 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r. orzekł od oskarżonego **P. S.** przepadek równowartości korzyści majątkowej uzyskanej z popełnienia przestępstwa w kwocie 45.000 złotych (pkt VI);

- na mocy art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 63 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r. zaliczył oskarżonemu **P. S.** na poczet orzeczonej wobec niego kary łącznej pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 9 września 2014 r. do dnia 23 grudnia 2014 r. (pkt VII);

- oskarżonych **Z. J.**, **S. N.**, **E. S.**, **S. S.** w granicach zarzutu opisanego w punkcie VII aktu oskarżenia uznał za winnych tego, że w okresie od 18 sierpnia 2014 r. do dnia 9 września 2014 r. w G. (2), działając wspólnie i w porozumieniu z **P. S.**, a także innymi ustalonymi i nieustalonymi osobami, brali udział

w zorganizowanej grupie przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw

i przestępstw skarbowych polegających na wytwarzaniu znacznych ilości wyrobów tytoniowych bez wymaganego wpisu do rejestru producentów wyrobów tytoniowych, wprowadzaniu nielegalnie wytworzonych wyrobów tytoniowych do obrotu gospodarczego, uchylaniu się od obowiązków podatkowych poprzez ukrywanie podstawy i przedmiotu opodatkowania oraz dokonaniu uszczuplenia należności Skarbu Państwa z tytułu nieuiszczonych podatków, to jest popełnienia występku, który, przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. zakwalifikował z art. 258 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r., skazał każdego z nich na mocy tego przepisu i za to, na podstawie art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 258 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r. wymierzył każdemu z nich karę 6 miesięcy pozbawienia wolności

(pkt VIII);

- oskarżonych **Z. J.**, **S. N.**, **E. S.**, **S. S.** w granicach zarzutu opisanego w punkcie VIII aktu oskarżenia uznał za winnych tego, że w okresie od 18 sierpnia 2014 r. do

9 września 2014 r. w G. (2), działając wspólnie i w porozumieniu z **P. S.**, a także innymi ustalonymi i nieustalonymi osobami, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw

i przestępstw skarbowych, uczestniczyli w wytworzeniu wyrobów tytoniowych znacznej wartości bez wymaganego wpisu do rejestru producentów wyrobów tytoniowych w ilości nie mniejszej niż 2.200.000 sztuk papierosów o wartości rynkowej 1.303.478 złotych oraz usiłowaniu wytworzenia z posiadanego tytoniu w ilości nie mniejszej niż 2.988 kg o wartości rynkowej 1.770.360,12 zł kolejnej partii papierosów znacznej wartości, to jest popełnienia występku, który, przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. zakwalifikował z art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia

2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia

2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. – w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r., skazał każdego z nich na mocy tych przepisów i za to, przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., art. 11 § 3 k.k., art. 14 § 1 k.k. i art. 65 § 1 k.k., na mocy art. 12a ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2001 r.

o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych

w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r. wymierzył każdemu z nich karę 8 miesięcy pozbawienia wolności (pkt IX);

- oskarżonych **Z. J.**, **S. N.**, **E. S.**, **S. S.** w granicach zarzutu opisanego w punkcie IX aktu oskarżenia uznał za winnych tego, że w okresie od 18 sierpnia 2014 r. do

9 września 2014 r. w G. (2), działając wspólnie i w porozumieniu z P. S., a także innymi ustalonymi i nieustalonymi osobami, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw

i przestępstw skarbowych, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wbrew przepisom o podatku akcyzowym, uczestniczyli w posiadaniu i wytwarzaniu wyrobów akcyzowych w postaci wyrobów tytoniowych znacznej wartości, które następnie przechowywali i przygotowywali do zbycia, w postaci papierosów w ilości nie mniejszej niż 2.200.000 sztuk o wartości rynkowej 1.303.478 zł oraz tytoniu w ilości nie mniejszej niż 2.988 kg o wartości rynkowej 1.770.360,12 zł, działając w celu wprowadzania nielegalnie wytworzonych wyrobów tytoniowych do obrotu gospodarczego i tym samym jako podatnicy uchylali się od opodatkowania, nie ujawniając właściwemu organowi przedmiotu i podstawy opodatkowania, nie dokonując obowiązku zgłoszenia rejestracyjnego i nie składając deklaracji podatkowych, narażając w ten sposób Skarb Państwa na uszczuplenie podatku akcyzowego w łącznej kwocie 3.773.507 zł, to jest występku skarbowego, który, przy zastosowaniu art. 2 § 2 k.k.s. zakwalifikował z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt. 5 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.

w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r., skazał każdego z nich na mocy tych przepisów i za to, na mocy art. 2 § 2 k.k.s. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s.

w zw. z art. 37 § 1 pkt 5 k.k.s. i art. 38 § 2 k.k.s. w zw. z art. 23 § 1 i 3 k.k.s.

w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r. wymierzył każdemu z nich karę 7 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie, na podstawie art.

2 § 2 k.k.s. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s. w zw. z art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 41a § 1 i 2 k.k.s. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r. warunkowo zawiesił wobec każdego z nich na okres próby wynoszący 5 lat oraz wymierzył każdemu z nich karę grzywny w rozmiarze 60 stawek dziennych, po 100 złotych każda stawka (pkt X);

- na podstawie art. 2 § 2 k.k.s. w zw. z art. 8 § 1 i 2 k.k.s. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r., ustalając, że czyny przypisane oskarżonym **Z. J.**, **S. N.**, **E. S.**, **S. S.** w punktach IX i X stanowią jeden czyn wyczerpujący zarazem znamiona przestępstwa i przestępstwa skarbowego orzekł, iż wykonaniu podlegają kary pozbawienia wolności, orzeczone wobec tych oskarżonych w punktach VIII i IX (pkt XI);

- na mocy art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r. połączył orzeczone wobec oskarżonych **Z. J.**, **S. N.**, **E. S.**, **S. S.** w punktach VIII i IX kary pozbawienia wolności i wymierzył w to miejsce każdemu z nich karę łączną 1 roku i 1 miesiąca pozbawienia wolności (pkt XII);

II. na mocy art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k.

w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r. zawiesił warunkowo wykonanie orzeczonych wobec oskarżonych **Z. J.**, **S. N.**, **E. S.**, **S. S.** kar łącznych pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 5 lat (pkt XIII);

- na mocy art. 2 § 2 k.k.s. w zw. z art. 41a § 2 k.k.s. w zw. z art. 8 § 2 k.k.s.

w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r. oddał oskarżonych **Z. J.**, **S. N.**, **E. S.**, **S. S.**

w okresie próby pod dozór kuratora sądowego (pkt XIV);

- na mocy art. 2 § 2 k.k.s. w zw. z art. 41 § 2 i 4 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 8 § 2 k.k.s. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r. orzekł od oskarżonych **Z. J.**, **S. N.**, **E. S.**, **S. S.** obowiązek uiszczenia części przypadającej na każdego z nich uszczuplonej należności publicznoprawnej w kwocie po 15.000 złotych w terminie 2 lat od dnia uprawomocnienia się wyroku (pkt XV);

- na mocy art. 2 § 2 k.k.s. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s. w zw. z art. 63 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r. zaliczył oskarżonym **Z. J.**, **S. N.**, **E. S.**, **S. S.** na poczet orzeczonej wobec każdego z nich kary grzywny okres

rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 9 września 2014 r. do dnia 28 października 2014 r., przyjmując jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności za równoważny dwóm stawkom dziennym grzywny (pkt XVI),

-wyrok zawiera nadto orzeczenie w przedmiocie przepadku dowodów rzeczowych (pkt XVII), o zwróceniu dowodów rzeczowych osobie uprawnionej (pkt XVIII) oraz o kosztach sądowych (pkt XIX wg prawidłowej numeracji).

Wyrok powyższy został zaskarżony przez obrońców oskarżonych **P. S.**, **Z. J.**, **S. N.**, **E. S.** i **S. S.**

Obrońca oskarżonego P. S. zaskarżył wyrok co do tego oskarżonego w całości, w zakresie pkt. I oraz co do kary. Wyrokowi temu zarzucił:

1. Na mocy art. 438 pkt. 2 i 3 k.p.k. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, będący wynikiem rażącego naruszenia przepisu postępowania, tj. art. 7 k.p.k. przez dokonanie oceny dowodów ujawnionych na rozprawie w sposób dowolny, co w konsekwencji doprowadziło do przypisania oskarżonemu udziału w zorganizowanej grupie mającej na celu popełnianie przestępstw i przestępstw skarbowych (pkt I).

2. Na podstawie art. 438 pkt 4 k.p.k. rażąca niewspółmierność kary, która polega na wymierzeniu oskarżonemu kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

W konsekwencji tak skonstruowanych zarzutów obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez:

1) uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu z art. 258 § 1 k.k. (pkt I),

2) uchylenie wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej (pkt V),

3) warunkowe zawieszenie wykonania kary 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności wymierzonej oskarżonemu w pkt. II, lub

4) warunkowe zawieszenie kary łącznej 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności wymierzonej oskarżonemu w pkt. V, ewentualnie:

5) uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego E. S. zaskarżył wyrok co do tego oskarżonego w części, tj. co do punktów VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVIII. Na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt. 1, 2 i 3 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. art. 7 k.p.k. polegającą na naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów i dokonanie ich oceny w sposób zawierający elementy dowolności, co dotyczy w szczególności wyjaśnień oskarżonego S. N., E. S., Z. J. oraz S. S. w zakresie przyznania się do zarzucanych im czynów w sytuacji, gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że złożone przez tych oskarżonych zeznania miały służyć wyłącznie opuszczeniu aresztu śledczego i w konsekwencji wyjazdowi z Polski;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść orzeczenia, polegający na:

- ustaleniu, że oskarżony E. S. dopuścił się popełnienia czynów przypisanych mu w wyroku, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do przypisania winy oskarżonemu;

- ustaleniu, że na oskarżonym ciążył obowiązek wpisu do rejestru producentów wyrobów tytoniowych, podczas gdy oskarżony nie wykonywał pracy na własny rachunek, lecz na zlecenie i rachunek osób trzecich;

- ustaleniu, że na oskarżonym ciążył obowiązek podatkowy z tytułu podatku akcyzowego, podczas gdy obowiązek podatkowy nigdy nie został wobec oskarżonego określony decyzją administracyjną i należność publicznoprawna nie jest wymagalna;

3. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 30 k.k. poprzez jego niezastosowanie.

W rezultacie obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego co do postawionych mu zarzutów.

Obrońca oskarżonego Z. J. zaskarżyła wyrok co do tego oskarżonego w zakresie pkt. VIII - XVI oraz XVIII (XIX wg prawidłowej numeracji), na mocy art. 427 § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 2-3 k.p.k. zarzucając:

1. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj.:

a) art. 7 k.p.k. poprzez dowolną ocenę wiarygodności wyjaśnień oskarżonych E. S., Z. J., S. N. oraz S. S. w zakresie w jakim Sąd I instancji uznał za wiarygodne wyjaśnienia ww. oskarżonych odnośnie do przyznania się przez nich do popełnienia zarzucanych im czynów, oraz w zakresie w jakim odmówił wiarygodności wyjaśnieniom złożonym przez oskarżonych w pozostałym zakresie, w szczególności w zakresie braku po ich stronie wiedzy w przedmiocie podjęcia pracy nielegalnej, konsekwentnego nieprzyznawania się przez oskarżonych do popełnienia zarzucanych im czynów do czasu uzgodnienia

z prokuratorem warunków dobrowolnego poddania się odpowiedzialności oraz uchylenia tymczasowego aresztowania;

b) art. 7 k.p.k. poprzez zaniechanie oceny wiarygodności wyjaśnień oskarżonego Z. J. w zakresie, w jakim zakwestionował on świadomość nielegalności podjętego przez siebie działania, wskazywał na brak zamiaru popełnienia czynów zabronionych oraz na niezajomość polskich norm prawnych, a także na niecelowość podejmowania czynów zabronionych;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść orzeczenia polegający na ustaleniu, iż:

a) oskarżony Z. J. brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej, podczas gdy oskarżony nie miał świadomości uczestnictwa w takiej grupie,

b) na oskarżonym Z. J. ciążył obowiązek uzyskania wpisu do rejestru producentów wyrobów tytoniowych, podczas gdy oskarżony nie miał świadomości nielegalnego charakteru wykonywanej produkcji papierosów ani nie był świadomy tego, iż produkcja papierosów nie została zgłoszona zgodnie z przepisami prawa polskiego, nadto oskarżony nie prowadził żadnej działalności na własny rachunek,

c) oskarżony Z. J. wbrew przepisom ustawy o podatku akcyzowym uczestniczył w posiadaniu i wytwarzaniu wyrobów akcyzowych w postaci wyrobów tytoniowych znacznej wartości działając w celu wprowadzenia nielegalnie wytworzonych wyrobów tytoniowych do obrotu gospodarczego i jako podatnik uchylał się od opodatkowania, podczas gdy oskarżony nie uczestniczył w posiadaniu wyrobów tytoniowych (nie wykonywał żadnego władztwa fizycznego nad wyrobem akcyzowym), od którego nie zapłacono akcyzy, ani nie miał zamiaru nielegalnego wprowadzenia wyrobów tytoniowych do obrotu, a nadto z ostrożności, polegający na ustaleniu, że:

d) oskarżony Z. J. jest zdolny do poniesienia uszczuplonej należności publicznoprawnej w kwocie 15.000 zł w terminie 2 miesięcy od dnia uprawomocnienia się wyroku, podczas gdy oskarżony jest jedynym żywicielem rodziny, utrzymuje się z prac dorywczych i nie jest w stanie zgromadzić tak znacznej kwoty w tak krótkim okresie czasu,

e) oskarżony jest w stanie ponieść koszty sądowe w kwocie 2.057,57 zł oraz opłatę w kwocie 1.500 zł, podczas gdy sytuacja majątkowa oskarżonego uniemożliwia mu poniesienie tak znacznych kosztów postępowania,

Nadto z ostrożności procesowej na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 4 k.p.k. obrońca zarzuciła rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego kary łącznej roku i 1 miesiąca pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 5 lat poprzez:

1. niezastosowanie przy wymiarze kary łącznej zasady (pełnej) absorpcji w sytuacji, gdy między przypisanymi przestępstwami istnieje bliski związek czasowy, a postawa oskarżonego oraz dotychczasowy sposób życia są pozytywne,
2. zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności na okres próby 5 lat, podczas gdy okoliczności osobiste oskarżonego, w tym jego dotychczasowa niekaralność, tryb życia oraz upływ znacznego już czasu od daty wskazanej jako data popełnienia czynów zabronionych uzasadniają skrócenie okresu próby do lat 3.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty obrońca wniosła o:

1. zmianę wyroku w zaskarżonym zakresie poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia czynów przypisanych mu w pkt. VIII, IX oraz X, względnie o:
2. uchylenie wyroku w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania,
3. z ostrożności, na wypadek nieuwzględnienia wniosku z pkt. 1 oraz 2, o zmianę wyroku w zakresie pkt. XVIII (XIX) poprzez zwolnienie oskarżonego z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości, wymierzenie mu kary łącznej pozbawienia wolności na zasadzie (pełnej) absorpcji z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący lat 3 oraz zobowiązanie oskarżonego do uiszczenia należności publicznoprawnej w orzeczonej wysokości 15.000 zł w okresie 5 lat od uprawomocnienia się wyroku.

Obrońca oskarżonego **S. N.** zaskarżyła wyrok co do tego oskarżonego w części uznającej oskarżonego za winnego zarzucanych mu czynów, tj. w pkt. VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVIII w całości. Na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 1, 2 i 3 k.p.k. wyrokowi zarzuciła:

1. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. art. 7 k.p.k., polegającą na naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów i dokonanie ich oceny w sposób zawierający elementy dowolności, co dotyczy w szczególności wyjaśnień oskarżonego S. N., E. S., Z. J. oraz S. S. w zakresie przyznania się do zarzucanych im czynów;
2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ jego na treść, polegający na:
  - ustaleniu, że oskarżony S. N. dopuścił się popełnienia czynów przypisanych mu w pkt. VIII, IX, X, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do przypisania mu winy,
  - ustaleniu, że na oskarżonym ciążył obowiązek wpisu do rejestru producentów wyrobów tytoniowych, podczas gdy oskarżony nie wykonywał pracy na własny rachunek, lecz na zlecenie i rachunek osób trzecich,
  - ustaleniu, że na oskarżonym ciążył obowiązek podatkowy z tytułu podatku akcyzowego, podczas gdy obowiązek podatkowy nigdy nie został wobec oskarżonego określony decyzją administracyjną i należność publicznoprawna nie jest wymagalna;
3. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 30 k.k. poprzez jego błędne niezastosowanie.

W konsekwencji obrońca wniosła o:

- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia czynów opisanych w pkt. VIII, IX, X, względnie o:

- uchylenie wyroku w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania

Obrońca oskarżonego **S. S.** zaskarżyła wyrok co do tego oskarżonego w części, tj. w punktach VIII-XVI oraz XVIII, zarzucając:

1. Na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt. 2-3 k.p.k. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę wyjaśnień tego oskarżonego w zakresie w jakim Sąd I instancji dał im wiarę c prz doyznania się do popełnienia zarzucanych mu czynów oraz w zakresie w jakim uznał te wyjaśnienia za niewiarygodne,

w szczególności w zakresie w jakim odmówił wiary pozostałym wyjaśnieniom dotyczącym braku wiedzy na temat podjęcia nielegalnej pracy, a także faktu, że oskarżony nie przyznawał się do popełnienia zarzucanych mu czynów do czasu uzgodnienia z prokuratorem warunków dobrowolnego poddania się odpowiedzialności oraz uchylenia tymczasowego aresztowania;

2. Na mocy art. 438 pkt 4 k.p.k. błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść tego orzeczenia, polegający na bezzasadnym przyjęciu, że oskarżony w okresie od 18 sierpnia 2014 r. do 9 września 2014 r. w G. (2), działając wspólnie i w porozumieniu z innymi ustalonymi i nieustalonymi osobami, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw i przestępstw skarbowych, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wbrew przepisom o podatku akcyzowym, uczestniczył w posiadaniu i wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w ilości nie mniejszej niż 2.200.000 sztuk papierosów o wartości rynkowej 1.303.478 złotych oraz tytoniu w ilości nie mniejszej niż 2.988 kg o wartości rynkowej 1.770.360,12 zł, działając w celu wprowadzania nielegalnie wytworzonych wyrobów tytoniowych do obrotu gospodarczego i tym samym jako podatnik uchylił się od opodatkowania, nie ujawniając właściwemu organowi przedmiotu i podstawy opodatkowania, nie dokonując obowiązku zgłoszenia rejestracyjnego i nie składając deklaracji podatkowych, narażając tym samym Skarb Państwa na uszczuplenie podatku akcyzowego w łącznej kwocie 3.773.507 zł, co ostatecznie skutkowało obrazą prawa materialnego, tj. art. 54 § 1 k.k.s., art. 6 § 2 k.k.s., art. 23 § 1 i 3 k.k.s., art. 37 § 1 pkt 5 k.k.s., art. 38 § 2 k.k.s. poprzez ich bezzasadne zastosowanie;

3. Na mocy art. 438 pkt 1 k.p.k. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 30 k.k. poprzez jego błędne niezastosowanie.

Ponadto z ostrożności procesowej na podstawie art. 438 pkt 4 k.p.k. obrońca zarzuciła rażącą niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego kary łącznej roku i 1 miesiąca pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 5 lat, podczas gdy okoliczności osobiste oskarżonego w tym jego dotychczasowa niekaralność, prowadzony tryb życia uzasadniają skrócenie okresu próby do lat 3.

W konsekwencji obrońca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia czynów przypisanych mu w pkt. VIII, IX, X, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji, do ponownego rozpoznania. Natomiast z ostrożności procesowej

w przypadku nieuwzględnienia tych wniosków, o zmianę wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary łącznej pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący lat 3 oraz zobowiązanie oskarżonego do uiszczenia należności publicznoprawnej w orzeczonej wysokości 15.000 złotych w okresie 5 lat od uprawomocnienia się wyroku.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Wywiedzione apelacje zasługiwały na uwzględnienie tylko częściowo, to jest co do zarzutów odnoszących się do wymiaru kary i orzeczonych środków karnych, przy tym w zakresie mniejszym niż skarżący o to wnosili we wnioskach alternatywnych. W pozostałej części okazały się niezasadne.

Już zatem na wstępie Sąd Apelacyjny wskazuje, że przeprowadzona kontrola odwoławcza zaskarżonego wyroku nie potwierdziła zasadności zarzutów, które zostały postawione przez skarżących pierwszoplanowo. Sąd Okręgowy przeprowadził bowiem postępowanie w sprawie w sposób prawidłowy, wykonał podstawowe obowiązki orzecznicze, tak co do zgromadzenia wszystkich dowodów istotnych dla rozstrzygnięcia, jak i dokonania ich oceny zgodnie z treścią art. 7 k.p.k. W konsekwencji wyprowadził trafne wnioski co do sprawstwa i zawinienia poszczególnych oskarżonych, a działanie każdego z nich prawidłowo zakwalifikował.

Podkreślenia wymaga jednocześnie to, że sąd a quo, przeprowadzając postępowanie ponowne w sprawie uwzględnił wskazania i zapatrywania sądu odwoławczego wynikające z kasatoryjnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie II AKa 57/17 (k. 2754-2756) i jego uzasadnienia (k. 2765-2826).

Następnie trzeba wskazać, w odniesieniu do przywołanych zarzutów postawionych pierwszoplanowo, że zarzuty te w poszczególnych apelacjach częstokroć powtarzają się, jak i też wzajemnie się uzupełniają, co uzasadniało w takich sytuacjach łączne ich omówienie.

Odnosnie do oskarżonego P. S., sformułowany przez jego obrońcę zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku nie jest zasadny. W ocenie Sądu Apelacyjnego mamy w tym przypadku do czynienia z eksponowanym przez autora apelacji tzw. błędem dowolności, który miałby być rezultatem nieprawidłowości w zakresie oceny dowodów.

W pierwsze kolejności należy wskazać, że sąd a quo prawidłowo ustalił na czym polegało działanie oskarżonego, w tej części uzasadnienia zaskarżonego wyroku, która dotyczyła okoliczności i zdarzeń objętych zarzutami – s. 1-9 uzasadnienia) i zakwalifikował to działalnie jako udział w zorganizowanej grupie przestępczej (art. 258 § 1 k.k.). Słusznie wskazał sąd meriti, że analizując ujawnione w sprawie dowody, jako oczywiste przedstawiało się istnienie organizacji na szczeblu wyższym od współsprawstwa i to z czterech powodów (s. 37-38 uzasadnienia). Zasadna jest argumentacja, że „organizacja nawet niewielkiej fabryki papierosów wymaga koordynacji działań o znacznym stopniu komplikacji: począwszy od zdobycia odpowiednich urzędzeń, zgromadzenie ich w odpowiednim miejscu, zapewnienie wykwalifikowanej obsługi, dostawy półproduktów niezbędnych do prowadzenia produkcji, aż po zapewnienie kanałów dystrybucji wyprodukowanego towaru. Konieczne jest tu zaangażowanie wielu osób oraz nadzór ze strony kogoś, kto koordynuje ich działania”. Konstatacja, że takie zaangażowanie oraz koordynacja występowały w sprawie nie budzi zastrzeżeń Sądu Apelacyjnego. Jak i to, że oprócz oskarżonych i K. K. (którego sprawę wyłączono do odrębnego rozpoznania – k. 2514) w sposób skoordynowany działały jeszcze co najmniej 4 inne osoby. Jednocześnie możliwe było również, jak trafnie zauważył sąd meriti, odtworzenie na podstawie wyjaśnień oskarżonych hierarchii panującej w grupie. Na szczycie grupy były osoby nazywane przez oskarżonego P. S. (...), (...) i (...). Wśród osób tych nie było wyraźnego lidera, chociaż z wyjaśnień P. S. wynikało, że osobą mającą najwięcej do powiedzenia był (...), zaś (...) był jego „prawą ręką”. Współpracował z nimi mężczyzna przedstawiający się jako (...), werbujący za granicą do pracy osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje. Osoby te (...), (...) i (...)) przekazywały polecenia P. S. i K. K., którzy z kolei nadzorowali pracę oskarżonych – Macedończyków, zatrudnionych bezpośrednio przy produkcji papierosów. Równie zasadnie Sąd Okręgowy wskazał na trwałość omawianej struktury, o czym świadczył „czas trwania planowanego przez sprawców proceduru, począwszy od organizacji do zakończenia produkcji. Pierwsze rozmowy z P. S. na temat wynajmu hali w G. (2) trwały od listopada 2013 r., produkcja ruszyła we wrześniu 2014 r. i, zgodnie z zamiarem sprawców, miała trwać przez okres kilku miesięcy. W tym okresie przyłączały się do grupy nowe osoby (P. S. – od stycznia 2014 r., pozostali oskarżeni – od 18 sierpnia 2014 r.), jednakże grupa jako taka trwała i funkcjonowała. W szczególności struktura ta nie uległa zawieszeniu w czasie maj-sierpień 2014 r., kiedy to w G. (2), po wyjeździe pierwszej grupy obcokrajowców, nie działało się nic” (s. 37-38 uzasadnienia). Sąd a quo wykazał ponadto, że oskarżony miał świadomość istnienia grupy i swojego

współdziałania w jej ramach. W sposób uprawniony stwierdził, że w jego przypadku „świadomość ta istniała począwszy od stycznia 2014 r. (...) już w trakcie rozmów prowadzonych w listopadzie – grudniu 2013 r. oskarżony P. S. mógł mieć podejrzenia odnośnie do legalności działań swoich kontrahentów. Przemawiało za tym specyficzne zachowanie się mężczyzn kontaktujących się z oskarżonym (ukrywanie swojej tożsamości, ukrywanie charakteru działalności, umawianie się w miejscach publicznych, w których łatwiej zachować anonimowość), a także zlecane

przez nich prace na posesji (utworzenie oddzielnego wjazdu na halę, uniemożliwiającego obserwację z sąsiedniej posesji)” - (s. 38 uzasadnienia). Zasadnie zatem sąd meriti ocenił, że oskarżony „nie miał już żadnych wątpliwości co do charakteru działalności opisanych przez niego mężczyzn

w momencie, gdy poinformowali go oni, iż chcą produkować papierosy, a zatem prowadzić działalność wymagającą specjalnych zezwoleń, a którą zamierzali prowadzić w sposób ukryty. Mając kontakt z tymi osobami od dwóch miesięcy oskarżony znał relacje panujące pomiędzy nimi. (...) podejmując się w tej sytuacji dalszego wypełniania poleceń i współdziałania w organizacji produkcji papierosów, tym samym świadomie przyłączył się do jej działania” (ibidem).

Nie ma zatem racji skarżący, że przeprowadzone w sprawie dowody nie dawały podstaw do przypisania oskarżonemu zamiaru działania w „zorganizowanej grupie”. Przywołane okoliczności wskazują, że sąd a quo, wbrew temu co twierdzi autor apelacji, zasadnie kierował się również wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego.

Zupełnie nietrafne jest przy tym powoływanie się przez skarżącego na oceny sądu rozpoznającego sprawę pierwszy raz (wyrok Sądu Okręgowego

w Gdańsku z dnia 22 listopada 2016 r., sygn. akt XIV K 123/15), w sytuacji gdy przywołanym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku w sprawie II AKa 57/17 wyrok ten został wyeliminowany z obrotu prawnego. Nie jest w tej sytuacji dobrym argumentem to, że postępowanie ponowne w ocenie skarżącego „nie dostarczyło żadnych nowych istotnych dowodów uprawniających sąd do odmiennej oceny dowodów niż to uczynił sąd pierwotnie rozpoznający sprawę”. Trzeba mieć bowiem na względzie konsekwencje wydania orzeczenia kasatoryjnego i prowadzenia w związku z tym postępowania ponownego, przy konieczności uwzględnienia treści art. 442 k.p.k.

Zasadnie zatem Sąd Okręgowy przypisał oskarżonemu popełnienie przestępstwa z art. 258 § 1 k.k., przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k., przy czym na akceptację zasługuje również dokonanie zmiany opisu tego czynu i podane w tym zakresie powody takiego postąpienia (s. 38 uzasadnienia).

Odnośnie do oskarżonych Z. J., S. N., E. S. i S. S., także i w ich przypadku oskarżonych sąd a quo nie popełnił błędu dowolności w ocenie dowodów wskazujących na ich działanie w zorganizowanej grupie przestępczej, jak utrzymują to obrońcy tych oskarżonych. Do każdego ze sformułowanych w tym zakresie zarzutów mają zarazem odpowiednie zastosowanie rozważania w tej materii dotyczące oskarżonego P. S..

W ustalonych okolicznościach sprawy Sąd Okręgowy zasadnie nie miał wątpliwości, że popełnili oni przestępstwo z art. 258 § 1 k.k. Trafne jest wskazanie tego Sądu, które w zupełności wystarcza dla odparcia zarzutów stawianych przez autorów apelacji co do braku świadomości ich działania, że to właśnie „z wyjaśnień tych oskarżonych wynikało, że od momentu przyjazdu do G. (2) mieli oni świadomość nielegalności prowadzonej tam działalności oraz istnienia zhierarchizowanej struktury organizującej ten proceder. Przystępując do pracy przyłączyli się do tej struktury, wyczerpując znamiona podmiotowe i przedmiotowe opisywanego przestępstwa” (s. 39 uzasadnienia).

Niewystarczająca jest argumentacja obrońcy oskarżonego E. S., że oskarżony ten przyjechał do Polski z przekonaniem, że będzie pracował legalnie i wszystko na to wskazywało, i nie wykazywał on woli uczestniczenia w takiej grupie. Jakkolwiek sąd meriti wskazał, że brak było podstaw do zakwestionowania wyjaśnień tych oskarżonych, że spodziewali się legalnego zatrudnienia i dopiero na miejscu zorientowali się, że przedsięwzięcie ma charakter nielegalny, to jednak z tego nie zrezygnowali, co spełnia wymagane kryterium umyślności. Nie jest zatem dowodem wymagającym podzielenia w tym kontekście to, co wynika z ustaleń sądu a quo, że

„ (...) faktycznie ich wolność była ograniczona (nie mogli oni opuszczać terenu hali produkcyjnej i byli tam zamykani na klucz oraz pilnowani przez strażnika). Znajdowali się w obcym kraju, bez pieniędzy, nie znając miejscowego języka, zdani na łaskę osób, które zleciły im pracę. Tym samym możliwość przeciwstawienia się przez nich poleceniom pozostałych współsprawców była znacząco ograniczona” (s. 44 uzasadnienia). Słusznie sąd meriti uznał to za okoliczności łagodzące przy wymiarze kary, a nie jako podstawę do uniewinnienia oskarżonego E. S., jak chciałby tego jego obrońca. Tym bardziej, że nie sposób podważyć trafności całościowej oceny wyjaśnień tego oskarżonego (s. 26-28 i 35 uzasadnienia).

Przytoczona argumentacja odnosi się odpowiednio również i do oskarżonych Z. J., S. N. i S. S..

Wbrew temu co utrzymuje obrońca oskarżonego Z. J. Sąd Okręgowy dokonał prawidłowej oceny jego wyjaśnień (s. 20-23 i 35 uzasadnienia). Argumentacja skarżącego jest w tym przypadku tylko polemiczna. W szczególności nie sposób podzielić trafności sugestii, że oskarżony (i pozostali oskarżeni) zmienili swoje wyjaśnienia tylko z tego powodu, że uzgodnili z prowadzącym postępowanie przygotowawcze warunki dobrowolnego poddania się odpowiedzialności w trybie art. 335 k.p.k. Oskarżony Z. J. w toku postępowania jurysdykcyjnego swojego stanowiska już nie zmienił, a nic nie stało temu na przeszkodzie. Jednocześnie kwestie te skarżąca już pomija poza stwierdzeniem, że późniejsze wyjaśnienia oskarżonego „miały na celu wyłącznie wypełnienie warunków dobrowolnego poddania się odpowiedzialności”. W żaden sposób nie było to też kwestionowane przez obrońcę oskarżonego w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji. Sąd Okręgowy dostrzegł natomiast to, że oskarżony Z. J. początkowo kwestionował swoją świadomość udziału w procederze przestępczym, jednakże w trakcie kolejnych wyjaśnień przyznał się do zarzutów, potwierdzając, że od początku pracy na terenie G. (2) on i jego koledzy mieli świadomość nielegalności tego proceduru (ibidem).

Przywołane okoliczności powodują, że nie ma racji również obrońca oskarżonego S. N., że w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku kwestie te nie zostały wystarczająco rozwinięte. Także i w przypadku tego oskarżonego nie ma podstaw do zakwestionowania poprawności dokonanej oceny jego wyjaśnień (s. 17-20 i 36 uzasadnienia). W konsekwencji argumentacja skarżącej, że celem działania oskarżonego było zarobienie pieniędzy i powrót do domu ma charakter polemiczny z ustaleniami sądu a quo. Obliczona jest przy tym na przysłonienie pozostałych ujawnionych okoliczności zdarzeń, w których oskarżony ten uczestniczył.

Odnosnie do oskarżonego S. S. sąd a quo uznał jego wyjaśnienia „za w pełni wiarygodne”, aczkolwiek zawarł w tej mierze błędną argumentację, że oskarżony ten od pierwszego przesłuchania przyznawał się do winy i składał wyjaśnienia zgodnie z ustalonym stanem faktycznym (s. 23-26 i 36 uzasadnienia). Wymagało to zatem interwencji Sądu Apelacyjnego i weryfikacji trafności dokonanej w tak zwięzły sposób oceny tych wyjaśnień. Skarżąca wprawdzie tego wprost nie podnosiła, ale słusznie wskazała na to, że oskarżony S. S. początkowo nie przyznawał się do winy, a dopiero w toku postępowania doszło do zmiany jego stanowiska procesowego. Sąd Apelacyjny oceniając z tej perspektywy wyjaśnienia oskarżonego doszedł do wniosku, że uznanie ich za wiarygodne w części, w której przyznał się on do winy wynika z uwzględnienia omówionych już okoliczności zdarzeń i ich logiki, wyjaśnień pozostałych oskarżonych w częściach uznanych za wiarygodne oraz braku powodów do ich zakwestionowania. To, że zmiana przez oskarżonego wyjaśnień towarzyszyła uzgodnieniom związanym z dobrowolnym poddaniem się karze nie stanowi okoliczności, jak zdaje się twierdzić autorka apelacji, która stoi w sprzeczności z uznaniem tej części wyjaśnień za wiarygodne, a pierwotnych wyjaśnień za niewiarygodne. Wszak przy składaniu pierwszych wyjaśnień w grę wchodziło też nieujawnienie przestępczego proceduru, co skarżąca już pomija. W toku postępowania sądowego oskarżony nie zmienił już swego stanowiska, a także nic nie stało temu na przeszkodzie. Nie znajduje zatem uzasadnienia argument dotyczący konieczności uwzględnienia zwrotu w wyjaśnieniach oskarżonego oraz powiązania ich z możliwością dobrowolnego poddania się karze i uchylenia środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania. Tylko zatem subiektywne jest przekonanie autorki apelacji, że należy dać wiarę wyjaśnieniom oskarżonego w zakresie, w jakim nie przyznał się on do popełnienia zarzucanych mu czynów.

Gwoli ścisłości należy jeszcze wskazać na to, że sąd a quo przy ocenie wyjaśnień oskarżonych brał pod uwagę tylko fakty związane z przyjazdem do Polski i pracą przy produkcji papierosów na terenie G. (2). Natomiast pewne rozbieżności w wyjaśnieniach tych oskarżonych co do tego, w jaki sposób doszło do ich kontaktu z mężczyzną o imieniu S., nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Istotne było to, że wyjaśnienia tych oskarżonych odnośnie do wydarzeń mających miejsce począwszy od chwili spotkania z S. na terenie Macedonii do chwili zatrzymania ich przez policję były zbieżne zarówno co do zasady, jak i co do wszystkich istotnych szczegółów. Stąd, w przypadku rozbieżności pomiędzy wspólnymi wyjaśnieniami tych oskarżonych a wyjaśnieniami P. S. sąd przyznawał prymat wiarygodności wyjaśnieniom tychże oskarżonych (s. 36 uzasadnienia).

Kolejna kwestia podnoszona przez obrońców oskarżonych Z. J., S. N., E. S. i S. S. dotyczy przypisania im popełnienia przestępstwa z art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 12a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. (zarzut VIII z aktu oskarżenia). Sąd Okręgowy zasadnie wskazał, że za przyjęciem takiej kwalifikacji przemawiało to, iż oskarżeni ci w okresie od 18 sierpnia 2014 r. do 9 września 2014 r. wyprodukowali nie mniej niż 2.200.000 sztuk papierosów o wartości rynkowej 1.303.478 zł oraz zamierzali z posiadanego tytoniu wyprodukować dalsze ilości papierosów – do czego nie doszło na skutek działania organów ścigania (s. 41 uzasadnienia). Takie postąpienie uzasadnione jest wynikami oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie. Działanie to mieściło się w ramach przypisanego współsprawstwa i dokonanego podziału ról.

Równie trafnie sąd meriti przypisał oskarżonym Z. J., S. N., E. S. i S. S. popełnienie przestępstwa z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt. 2 i 5 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. (zarzuty z punktu III aktu oskarżenia) i z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt. 5 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. (zarzut z punktu IX aktu oskarżenia) – (s. 42-43 uzasadnienia). Zasadnie wskazał, że oskarżeni współdziałając z innymi osobami, wyprodukowali papierosy o wartości rynkowej wynoszącej nie mniej niż 1.770,360,12 zł, nie odprowadzając z tego tytułu należnego podatku akcyzowego ani nie dokonując obowiązku zgłoszenia rejestracyjnego ani nie składając deklaracji podatkowych. Na skutek działalności sprawców Skarb Państwa narażony został na uszczuplenie należnego podatku akcyzowego w łącznej kwocie 3.773.507 złotych.

W nawiązaniu do argumentów skarżących trzeba podnieść jeszcze to, że sąd a quo słusznie wskazał, iż w pełni akceptuje pogląd wyrażony w wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie II AKa 57/17, że oskarżeni, będąc współsprawcami w procederze nielegalnego wytwarzania papierosów, byli tym samym faktycznymi współposiadaczami krajanki tytoniowej, przeznaczonej do produkcji papierosów, jak i wyprodukowanych z niej papierosów. Zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku akcyzowym przedmiotem opodatkowania akcyzą jest między innymi produkcja wyrobów akcyzowych – a do takich wyrobów należą wyroby tytoniowe i susz tytoniowy (art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku akcyzowym). Należało zatem uznać ich za podatników w rozumieniu ustawy o podatku akcyzowym (s. 43 uzasadnienia). Kwestie te skarżący zupełnie pomijają. Dlatego też nie sposób przyznać racji obrońcy oskarżonego Z. J., że oskarżony ten nie był zobowiązany jako podatnik do składania stosownych deklaracji czy też do złożenia zgłoszenia rejestracyjnego naczelnikowi urzędu celnego, ponieważ we własnym imieniu nie prowadził żadnej działalności, która wiązałaby się z tymi obowiązkami. Podobnie rzecz się ma gdy chodzi o zarzuty obrońcy oskarżonego S. N., który także utrzymywał, że oskarżony ten nie zajmował się produkcją papierosów na własny rachunek, zaś pracę wykonywał na zlecenie osób trzecich, na co nakłada się jego zdaniem również brak obowiązku badania czy jego „pracodawca” uzyskał stosowne wpisy do rejestrów czy pozwoleń, a także interesował się pochodzeniem materiału, z którego miały być produkowane papierosy, jak i dalszym ich przeznaczeniem. Nie przekonuje również niemal tożsama w tej mierze argumentacja obrońcy oskarżonego S. S., jak i też zbieżna z nią w istocie argumentacja obrońcy oskarżonego E. S..

W omawianej materii Sąd Okręgowy nie popełnił zatem zarzucanego błędu w ustaleniach faktycznych przyjmując, że na oskarżonych ciążył obowiązek wpisu do rejestru producentów wyrobów tytoniowych, jak i też,

że ciążył na nich obowiązek podatkowy z tytułu podatku akcyzowego.

Nie mają jednocześnie racji obrońcy oskarżonych S. N., E. S. i S. S. w zakresie postawionego zarzutu obrazy prawa materialnego, tj. art. 30 k.k. poprzez błędne jego zastosowanie. U podstaw tak postawionego zarzutu legło przekonanie skarżących, że oskarżeni działali w stanie nieświadomości bezprawności czynu, za czym miały przemawiać bariera językowa, brak znajomości polskich norm prawnych, w tym podatkowych, jak i też to, że byli oni obywatelami Macedonii (na dzień wyrokowania odwoławczego Macedonii Północnej – przypis SA), tj. kraju nienależącego do Unii Europejskiej, o innych uwarunkowaniach kulturowych i innych normach (mniej obostrzonych) w zakresie wytwarzania tytoniu.

Zgodnie bowiem z treścią art. 30 k.k. nie popełnia przestępstwa, kto dopuszcza się czynu zabronionego w usprawiedliwionej nieświadomości jego bezprawności. Chodzi w tym przypadku o błąd, który polega na nieświadomości tego, że czyn jest sprzeczny z prawem (error iuris). Jak słusznie wskazuje się w orzecznictwie, z błędem co do prawa mamy do czynienia wówczas, gdy sprawca, mając świadomość realizacji określonego czynu, ma jednak mylny obraz prawnego wartościowania swojego zachowania (jest to tzw. błąd pierwotny). Sprawca nie musi przy tym myśleć "słowami ustawy", internalizując jej werbalną treść. Wystarczające jest, że zdaje sobie ogólnie sprawę, że to,

co robi, jest przez prawo zabronione (zob. wyrok SA w Warszawie z dnia

6 marca 2017 r., II AKa 10/17, LEX nr 2249953) W takiej zaś stanie świadomości bezsprzecznie znajdowali się oskarżeni. Aby jednak mówić

o usprawiedliwionym błędzie co do prawa (co wyłącza winę i odpowiedzialność karną) należy dokonać oceny posługując się obiektywnymi w tej mierze kryteriami. Oznacza to, że przy ich rozpoznawaniu i ustaleniu należy posłużyć się kryterium normatywnym miarodajnego (wzorowego) obywatela, a następnie uwzględniając również kryterium subiektywne, charakterystyczne dla problematyki błędu, należy ocenić, czy miałby on możliwość uniknięcia błędu

w postaci nieświadomości bezprawności czynu (por. postanowienie SN z dnia 14 maja 2003 r., II KK 331/02, OSNwSK 2003/1/969, LEX nr 151937).

Żaden z obrońców ww. oskarżonych takiej pogłębionej analizy nie przytoczył. Sąd Apelacyjny wskazuje zatem, że analiza całokształtu okoliczności zdarzenia, jak i też indywidualnych właściwości oskarżonych, ich osobowości oraz zdolności do oceny sytuacji prowadzi do wniosku, że każdy

z nich mógł przywołanego błędu uniknąć. Zachowanie przeciętnej przezorności i rozsądku przez obcokrajowca przyjeżdżającego do kraju Unii Europejskiej bezsprzecznie pozwoliłoby każdemu z oskarżonych takiego błędu uniknąć.

Nie stała temu na przeszkodzie bariera językowa, bo przecież oskarżeni porozumiewali się zarówno w czasie pertraktacji na terenie Macedonii jak

i podczas przebywania w G. (2) zrozumiała dla nich mieszaniną języków.

Do realiów sprawy jak najbardziej przystaje pogląd orzeczniczy, który Sąd Apelacyjny w pełni podziela, a mianowicie, że nie można skutecznie powoływać się na niezawinioną niezajomość prawa, jeżeli z ustalonych faktów wynika, że sprawca nie tylko nie starał się w sposób należyty zapoznać

z obowiązującym uregulowaniem, choć miał możliwość to uczynić

u przedstawicieli właściwych organów, ale wręcz w sposób wyraźny z takiej możliwości zrezygnował (zob. wyrok SN z dnia 3 lutego 1997 r., II KKN 124/96, OSNKW 1997/5-6/46, LEX nr 28876). W ocenie Sądu Apelacyjnego oskarżonym było po prostu tak wygodnie, akceptowali to, co się działo wokół nich i do czego się zobowiązali, a każdy z nich, co wynika z ich wyjaśnień,

miał świadomość, że to co robi nie jest przez prawo dozwolone. Zupełnym nieporozumieniem jest przy tym powoływanie się przez obrońców oskarżonych na odrębności natury kulturowej czy też pochodzenie spoza Unii Europejskiej, bo tym bardziej oskarżeni winni byli zachować przezorność i ostrożność

w swoim postępowaniu, gdy znaleźli się na jej terenie. Zarazem nie sposób ulec sugestii skarżących, że Macedonia (Północna) z uwagi na przywoływane przez nich okoliczności, miałyby być krajem niecywilizowanym, wyalienowanym

i odizolowanym od reszty Europy, bo tak przecież nie jest. To więc także nie przemawia na rzecz oskarżonych. Zatem nie sposób było przyjąć, aby którykolwiek z oskarżonych - S. N., E. S. czy S. S. mógł skutecznie powoływać się na niezawinioną niezajomość prawa.

W konsekwencji brak było podstaw do podzielenia wniosków autorów apelacji co do uniewinnienia oskarżonych od przypisanych im czynów, ani też nie było powodów do wydania związanych z tym orzeczeń następczych, czy też do wydania orzeczenia kasatoryjnego.

Racje skarżących najpełniej, choć nie do końca, urzeczywistniają się natomiast w zarzutach opartych o treść art. 438 pkt 4 k.p.k.

W orzecznictwie jest zgodność co do tego, że zarzut z art. 438 pkt 4 k.p.k. może być uznany za zasadny wtedy, gdy kara orzeczona nie uwzględnia

w należyty sposób stopnia społecznej szkodliwości przypisywanego czynu oraz nie realizuje wystarczająco celu kary, ze szczególnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych. Pojęcie niewspółmierności rażącej oznacza znaczną, wyraźną i oczywistą, a więc niedającą się zaakceptować dysproporcję między karą wymierzoną a karą sprawiedliwą (zasłużoną). Przesłanka rażącej niewspółmierności kary jest spełniona tylko wtedy, gdy na podstawie ustalonych okoliczności sprawy, które powinny mieć decydujące znaczenie dla wymiaru kary, można przyjąć, iż zachodzi wyraźna różnica między karą wymierzoną a karą, która powinna zostać wymierzona w wyniku prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo (por. np.: wyrok SN z dnia 22 października 2007 r., SNO 75/07, LEX nr 569073; wyroki SA: w Warszawie z dnia 31 października 2018 r., II AKa 284/18, LEX nr 2605248 i we Wrocławiu z dnia 16 maja 2019 r., II AKa 120/19, LEX nr 2689220).

Wymierzając oskarżonemu karę Sąd Okręgowy wyodrębnił okoliczności mające wpływ na jej wymiar, wspólne dla wszystkich oskarżonych i dodatkowo co do każdego z nich. Jako okoliczności obciążające, wspólne dla wszystkich oskarżonych przyjął znaczny stopień społecznej szkodliwości czynów przez nich popełnionych, bowiem naruszały one wiele dóbr chronionych prawem: publiczny, bezpieczeństwo państwa i obywateli (ponieważ tworzenie zorganizowanych grup i związków przestępnych stanowi dla tych dóbr poważne zagrożenie), pewność i prawidłowość obrotu gospodarczego, interesy Skarbu Państwa w zakresie należności publicznoprawnych, a także za taką wspólną okoliczność uznał wysokość szkody w zakresie należności publicznoprawnych. Natomiast jako okoliczności łagodzące, wspólne dla wszystkich oskarżonych, potraktowano: wcześniejszą niekaralność każdego z nich oraz złożenie obszernych wyjaśnień (s. 43-44 uzasadnienia).

Odnośnie do oskarżonego P. S. sąd a quo przyjął nadto dodatkowe okoliczności obciążające, a mianowicie okres trwania przestępstwa

– oskarżony uczestniczył w przestępczym procederze przez okres 9 miesięcy, począwszy od etapu przygotowania do etapu realizacji; istotną rolę oskarżonego, bowiem gdyby nie udostępnił on pozostałym sprawcom swojej posesji, a następnie nie współdziałał z nimi, nie doszłoby do popełnienia w tym miejscu przestępstwa. W tym sensie rola oskarżonego P. S. była kluczowa, gdyż de facto brak współpracy z jego strony znacznie utrudniłby, jeśli nie uniemożliwił prowadzenie przez pozostałych sprawców przestępczej działalności; znaczny stopień zaangażowania oskarżonego w przestępczy proceder oraz działanie w celu osiągnięcia korzyści majątkowej pochodzącej z nielegalnego źródła – nic nie stało na przeszkodzie, aby oskarżony, uświadomiwszy sobie, w jakim celu ma być użyta należąca do niego nieruchomość, odmówił jej udostępnienia i wynajął ją komuś innemu. Oskarżony tego nie uczynił, skuszony obietnicą dochodu w kwocie kilku tysięcy euro miesięcznie (s. 44 uzasadnienia).

Ma zatem rację obrońca tego oskarżonego, że sąd meriti pominął kilka okoliczności łagodzących, a w szczególności to, że przed zatrzymaniem prowadził on ustabilizowany tryb życia i nie wszedł wcześniej (przy wieku 54 lat) w kolizję z prawem. Sąd Apelacyjny wskazuje zarazem na to, że oskarżony w toku postępowania odwoławczego także prezentował się poprawnie.

Jakkolwiek przytoczone przez skarżącego okoliczności, w ocenie Sądu Apelacyjnego, nie powodowały konieczności dokonania korekty wymiaru kar jednostkowych, jak i wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności, bowiem kary te przedstawiają się jako sprawiedliwe, to jednak sąd a quo zbyt jednostronnie odniósł się do możliwości zastosowania wobec oskarżonego warunkowego zawieszenia wykonania kary (s. 45-46 uzasadnienia). Sąd Apelacyjny nie podziela stanowiska tego sądu, że nie było podstaw do przyjęcia pozytywnej prognozy kryminologicznej, zważywszy w pierwszej kolejności przesłanki określone w art. 69 § 1 i § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. W ujawnionych okolicznościach sprawy przywołana przez sąd meriti ilość i waga okoliczności obciążających nie przedstawia się tak przeważająco, by zniweczyć możliwość zastosowania omawianego środka probacyjnego. Wszak trzeba mieć także na uwadze to, na co słusznie wskazuje obrońca, że oskarżony przebywając jako tymczasowo aresztowany dotrzymał już odpowiednią życiową przestrożę,

a warunkowe zawieszenie wykonania kary umożliwi mu kontynuowanie poprawnego trybu życia, co ma wymowny walor wychowawczy, a także da możliwość wywiązania się przezeń z zobowiązań wobec Skarbu Państwa. Jednocześnie Sąd Apelacyjny miał na uwadze to, że z art. 41a § 1 k.k.s. w zw.

z art. 37 § 1 pkt. 2 i 5 k.k.s. wynika tylko wyjątkowa możliwość wymierzenia oskarżonemu, działającemu w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, jak i temu, który uczynił sobie z popełniania przestępstw skarbowych stałe źródło dochodu, kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Zgadzać się z jednej strony ze stanowiskiem orzecznictwem, że muszą istnieć bardzo silne okoliczności określane przez Kodeks karny skarbowy jako wyjątkowy wypadek uzasadniony szczególnymi okolicznościami,

by zastosować środek probacyjny (zob. wyrok SA w Szczecinie z dnia 5 lipca 2018 r., II AKa 87/18, LEX nr 2601457), to z drugiej również trafne jest stanowisko doktryny, że wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami, to taki, który zasługuje na uwzględnienie mimo spełnienia kryteriów formalnych wykluczających warunkowe zawieszenie orzeczonej kary ze względu na zaistnienie jakichś wyjątkowych okoliczności związanych z popełnieniem przestępstwa skarbowego lub po jego popełnieniu, co powoduje, że sprawca nie powinien być tak jednoznacznie negatywnie oceniany, zwłaszcza jeśli chodzi o możliwość osiągnięcia celów kary pozbawienia wolności bez efektywnego jej wykonania (zob. Konarska-Wrzosek Violetta (w:) Zgoliński Igor (red.), Kodeks karny skarbowy. Komentarz, WKP 2017). Niewątpliwie okoliczności takie wynikają z zachowania oskarżonego po popełnieniu przestępstw, jak i jego postawy w toku postępowania sądowego, w którym brał aktywny udział, choć niejednolicie ustosunkowywał się do swojego sprawstwa. Uszło przy tym uwadze Sądu Okręgowego stwierdzenie przytoczone przy ocenie jego wyjaśnień, że w części, które zostały uznane za wiarygodne stanowiły co do zasady wiarygodny dowód dla dokonania ustaleń faktycznych w sprawie (s. 34 uzasadnienia).

Mając zatem na uwadze to, że wymierzone oskarżonemu kary

w warunkach idealnego zbiegu przestępstw nie przekraczały 2 lat pozbawienia wolności oraz biorąc pod uwagę jego postawę, właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia oraz zachowanie się po popełnieniu przestępstw, należało dojść do wniosku, że w stosunku do oskarżonego zachodzą podstawy do sformułowania pozytywnej prognozy, która jest nieodzowna dla zastosowania warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności, tj. powzięcia przekonania, że będzie to wystarczające dla osiągnięcia wobec oskarżonego celów kary, a w szczególności zapobieżenia jego powrotowi do przestępstwa. Dlatego też Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 2 § 2 k.k.s. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s. oraz art. 69 § 1 i § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i art. 41a § 1 i § 2 k.k.s. karę pozbawienia wolności orzeczoną w punkcie III warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 5 lat, a na mocy art. 69 § 1 i § 2 k.k. oraz art. 70 § 1

pkt 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego

w punkcie V kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesił także na okres próby wynoszący 5 lat. Maksymalnie długi okres próby służy zarazem osiągnięciu indywidualnoprorewencyjnych celów kary i winien odnieść zamierzone skutki wychowawcze. Jednocześnie na podstawie art. 2 § 2 k.k.s.

w zw. z art. 41a § 2 k.k.s. w zw. z art. 8 § 2 k.k.s. oddano oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora, który jest w tym przypadku obligatoryjny, przez

co zapewnione też będzie czuwanie nad prawidłowym przebiegiem okresu próby.

Jednocześnie zastosowanie warunkowego zawieszenia wykonania kary nakazywało dokonanie zaliczenia okresu tymczasowego aresztowania na poczet kary efektywnie wykonywanej, to jest kary grzywny orzeczonej wobec oskarżonego w rozmiarze 300 stawek dziennych po 100 złotych każda stawka. Stąd też i ta zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie punktu VII

i zaliczenie oskarżonemu, na mocy art. 2 § 2 k.k.s. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s.

oraz art. 63 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. na poczet kary grzywny orzeczonej

w punkcie III okresu tymczasowego aresztowania od dnia 9 września 2014 r. do dnia 23 grudnia 2014 r. i uznanie jej za wykonaną co do 212 stawek dziennych (106 dni = 212 stawek dziennych).

Odnośnie do oskarżonych Z. J., S. N., E. S. i S. S. racje ich obrońców wymagały podzielenia w zakresie wnioskowanego przez tych skarżących łagodniejszego potraktowania oskarżonych. O skrócenie okresu próby do 3 lat wnosili obrońca oskarżonego Z. J. i obrońca oskarżonego S. S., zaś obrońca oskarżonego E. S. wnioskował

o wymierzenie oskarżonemu łagodniejszej kary, a obrońca oskarżonego S. N. wskazywał na niedostateczne uwzględnienie okoliczności łagodzących. Skoro bowiem Sąd Okręgowy jako szczególne okoliczności łagodzące w stosunku do tych oskarżonych potraktował okoliczności zdarzenia, to całościowo winno to też być uwzględnione przy wymierzaniu kary. Uznał bowiem, że brak było podstaw do zakwestionowania wyjaśnień tych oskarżonych, że spodziewali się legalnego zatrudnienia i dopiero na miejscu zorientowali się, że przedsięwzięcie ma charakter nielegalny. Zajmowali oni najniższe miejsce w hierarchii grupy. Mimo iż wyjaśniali oni, że byli traktowani dobrze, to faktycznie ich wolność była ograniczona (nie mogli oni opuszczać terenu hali produkcyjnej i byli tam zamykani na klucz oraz pilnowani przez strażnika). Znajdowali się w obcym kraju, bez pieniędzy, nie znając miejscowego języka, zdani na łaskę osób, które zleciły im pracę. Tym samym możliwość przeciwstawienia się przez nich poleceniom pozostałych współsprawców była znacząco ograniczona (s. 44-45 uzasadnienia). Zarazem zwrócenia uwagi wymaga pewien brak konsekwencji: skoro sąd meriti przyjął istnienie wobec każdego z oskarżonych wymaganej pozytywnej prognozy kryminologicznej, to określenie maksymalnego okresu próby nie było już konieczne do zweryfikowania prawidłowości tej prognozy.

Dlatego też Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonych Z. J., S. N., E. S.

i S. S. w ten sposób, że w punkcie X okres próby wobec każdego z nich skrócił do 3 lat i także w punkcie XIII okres próby wobec każdego z nich skrócił do 3 lat. Bezsprzecznie, w odniesieniu do żadnego z tych oskarżonych nie zachodzi potrzeba określania dłuższego okresu próby. Nie stoi temu na przeszkodzie взгляд na cele indywidualnoprzewencyjne ani też nie stoją temu na przeszkodzie cele ogólnoprzewencyjne.

Jednocześnie Sąd Apelacyjny dokonał zmiany nieprawidłowego zaliczenia oskarżonym (dłuższego niż wymagany) okresu tymczasowego aresztowania w ten sposób, że w punkcie XVI zaliczył każdemu z nich na poczet orzeczonej kary grzywny okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 9 września 2014 r. do dnia 8 października 2014 r. (30 dni = 60 stawek dziennych) i uznał wobec każdego z nich orzeczoną karę grzywny za wykonaną w całości.

W ten sposób ukształtowane przez Sąd Apelacyjny rozstrzygnięcie co do kary przywróciło zaskarżonemu wyrokowi wewnętrzną sprawiedliwość.

Skarżący – obrońcy oskarżonych Z. J., S. N., E. S. i S. S. kwestionowali

w swoich apelacjach zasadność nałożenia na oskarżonych obowiązku uiszczenia części przypadającej na każdego z nich uszczuplonej należności publicznoprawnej w kwocie po 15.000 złotych w określonym terminie. Zarzuty te zasługiwały na uwzględnienie, aczkolwiek z innych jeszcze powodów niż podawali to autorzy apelacji. Wyjaśniając kwestię uchylenia co do ww. oskarżonych punktu XV, dotyczącego nałożenia rzeczonych obowiązków stwierdzić trzeba, że sąd a quo jakkolwiek wskazał, że należało uczynić to obligatoryjnie, odwołując się do przepisów art. 41 § 1 i §4 k.k.s., to zarazem uznał, iż możliwe jest orzeczenie obowiązku zwrotu uszczuplonej należności

w częściach ułamkowych, proporcjonalnych do stopnia przyczynienia się każdego ze sprawców (s. 47-48 uzasadnienia). Stanowisko takie, choć niesprzeczne ze wskazaniem i zapatrywaniami sądu odwoławczego zawartymi w uzasadnieniu kasatoryjnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

w sprawie II AKa 57/17 (k. 2802 i n.), to jednak nie wyjaśnia odstępstwa od ustawowego zapisu, że obowiązek ten orzeka się w całości. W realiach sprawy nie ma to już jednak istotnego znaczenia, z powodów niżej przytoczonych.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku w przywołanym wyroku w sprawie II AKa 57/17 (k. 2802 i n.), w istocie przeprowadził krytyczną analizę stanowiska zajętego przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 stycznia 2012 r., V KK 327/11, OSNKW 2012/3/30, OSP 2012/7-8/81, LEX nr 1109323 i w wyroku

z dnia 7 listopada 2013 r., V KK 264/13, OSNKW 2014/3/26, LEX nr 1396803). Dla przypomnienia trzeba wskazać, że stanowisko zajęte przez Sąd Najwyższy

w przywołanych orzeczeniach (jak i też w innych orzeczeniach: m. in. w wyroku SA w Białymstoku z dnia 27 marca 2012 r., II AKa 10/12, LEX nr 1254309

i w wyroku SA Lublin z dnia 12 września 2012 r., II AKa 102/12, LEX nr 1237244) sprowadza się do przyjęcia, że określenie przez sąd obowiązku,

o którym mowa w art. 41 § 2 k.k.s., musi być poprzedzone wydaniem przez organ podatkowy decyzji wymiarowej ustalającej należność publicznoprawną nałożoną na podmiot zobowiązany; decyzja taka powinna posiadać cechy wykonalności wobec jej uprawomocnienia się albo nadania rygoru natychmiastowej wykonalności orzeczeniu ustalającemu zobowiązanie podatkowe. Nadmienić trzeba, iż krytyka tego stanowiska nie jest jednak przekonująca, bowiem nie ma charakteru wyczerpującej analizy, lecz jest wynikiem przychylenia się do stanowiska zaprezentowanego przez kilku przedstawicieli doktryny, którzy głosowali krytycznie przywołany wyrok SN

z dnia 9 stycznia 2012 r. w sprawie V KK 327/11 (L. Wilka, P. Szewczyka

i J. Dużego). Taka jednostronność podejścia do analizy omawianego zagadnienia powoduje, że m. in. w związku z tym nie jest reprezentatywne stwierdzenie, że dla nałożenia obowiązku z art. 41 § 2 i § 4 pkt 1 k.k.s. nie jest wymagane uprzednie zgromadzenie w aktach sprawy wykonalnej decyzji administracyjnej organu podatkowego (k. 2806-2807).

Sąd Apelacyjny w składzie rozpoznającym sprawę, odmiennie niż sąd pierwszej instancji rozpoznający ponownie sprawę, nie jest związany treścią art. 442 § 3 k.p.k. Prezentuje zatem w tej mierze odmienne stanowisko, zbieżne ze stanowiskiem zawartym w przytoczonych orzeczeniach. Nie negując tezy

o funkcjonowaniu samodzielności jurysdykcyjnej sądu karnego również

w postępowaniach karnoskarbowych i braku w związku z tym w procesie karnym związania treścią decyzji administracyjnej, co oznacza samodzielny obowiązek obliczania i ustalania przez sąd orzekający kwot uszczuplonych i narażonych na uszczuplenie należności publicznoprawnych, to jednak dokonanie takiego ustalenia i obliczenia nie jest tożsame z określeniem wymiaru podatku w drodze wymagalnej decyzji administracyjnej. Dokonanie takiego ustalenia nie nadaje uszczuplonej należności publicznoprawnej cechy wymagalności, o której jest mowa w art. 41 § 2 i § 4 pkt 1 k.k.s. Trafnie zwrócono uwagę w doktrynie, że prawidłowości stwierdzenia zawartego

w przytoczonych orzeczeniach nie podważa okoliczność wynikająca z treści art. 8 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., ponieważ cecha wymagalności należności publicznoprawnej wynika wprost z przepisów prawa podatkowego (finansowego) – w przypadku decyzji ostatecznych albo z czynności organu różnego od sądu karnego – w przypadku nadania rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji nieostatecznej. Takiej zaś kompetencji sąd karny nie posiada (zob. Grzegorz Łabuda (w:) Kardas Piotr, Łabuda Grzegorz, Razowski Tomasz, Kodeks karny skarbowy. Komentarz, wyd. III, WKP 2017, teza 29 do art. 41 k.k.s. i przywołana tam argumentacja; zob. też Grzegorz Tomasz, Kodeks karny skarbowy. Komentarz, wyd. IV, LEX 2009, teza 2 do art. 41 k.k.s.). Sąd Apelacyjny ze swej strony wskazuje jeszcze na to, że takie stanowisko pozostaje też w zgodzie z treścią art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., który nakazuje ewentualne wątpliwości interpretacyjne co do przepisów prawa również rozstrzygać na korzyść oskarżonego.

Reasumując, nałożenie obowiązku, o którym mowa w art. 41 § 2 i § 4 pkt 1 k.k.s. dotyczy tylko wymagalnej należności publicznoprawnej. Takiej zaś cechy nie posiada należność publicznoprawna określona przez sąd a quo

w zaskarżonym wyroku. Istnieje zarazem równoległe i druga, w realiach sprawy silniejsza przyczyna, uniemożliwiająca nałożenie takiego obowiązku. Otóż przywołane przepisy określają obowiązek uiszczenia uszczuplonej i wymagalnej należności publicznoprawnej, a nie dotyczy on należności publicznoprawnej narażonej na uszczuplenie, co zostało przypisane oskarżonemu w zaskarżonym wyroku. Zatem jedynie stwierdzenie w opisie przypisanego oskarżonemu przestępstwa skarbowego, że doszło do uszczuplenia należności publicznoprawnej aktualizuje nałożenie obowiązku,

o którym jest mowa w art. 41 § 2 i § 4 pkt 1 k.k.s. Nie czyni temu zadość stwierdzenie, że doszło tylko do narażenia na uszczuplenie należności publicznoprawnej.

Dlatego też Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił co do ww. oskarżonych punkt XV, jako niezajdujący podstawy prawnej. Zarazem wskazać trzeba, że omawiana kwestia ma zastosowanie również do zmienionej przez Sąd Apelacyjny sytuacji oskarżonego P. S.. W konsekwencji również w jego przypadku, w związku z warunkowym zawieszeniem wykonania orzeczonych wobec niego kar pozbawienia wolności, także nie było podstaw do nałożenia omawianego obowiązku.

W pozostałej części zaskarżony wyrok podlegał utrzymaniu w mocy, wobec niestwierdzenia przez Sąd Apelacyjny okoliczności, które należałoby brać pod uwagę z urzędu (art. 439 § 1 k.p.k. i art. 440 k.p.k.).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonym E. S., Z. J., S. S. i S. N. z urzędu w postępowaniu odwoławczym, orzeczono na mocy § 2 pkt 1, § 3, § 4 ust. 1 oraz § 17 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2019 r., poz. 18, t.j.), przy uwzględnieniu stawki podatku od towarów i usług, o której mowa w § 4 ust. 3 cyt. rozporządzenia.

Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. - z uwagi na sytuację materialną oskarżonych zwolniono ich od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, a wydatkami tego postępowania obciążono Skarb Państwa.